

ОБРАЗАЦ 6

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ ФАКУЛТЕТ ЗА ХОТЕЛИЈЕРСТВО И ТУРИЗАМ У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ			
ПРИМЉЕНО 02. 12. 2024			
ОБЈЕКТ	БРОЈ	СТАТУС	РЕЗУЛТАТ
	2873		

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ФАКУЛТЕТА ЗА ХОТЕЛИЈЕРСТВО И ТУРИЗАМ У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ
и
ВЕЋУ ЗА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

На седници Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу одржаној 20.11.2024. године (број одлуке: IV-02-813/12) одређени смо за чланове Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације под насловом: „**Карактеристике локалне хране и гастрономско искуство као фактори лојалности туриста према дестинацији Западна Србија**”, кандидата **Тамаре Вујић**, студента докторских академских студија на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, Универзитета у Крагујевцу, за коју је именован ментор др **Тамара Гајић**, виши научни сарадник на Географском институту "Јован Цвијић" Српске академије наука и уметности (САНУ) у области Друштвених наука - географија.

На основу података којима располажемо достављамо следећи:

ИЗВЕШТАЈ
О ОЦЕНИ УРАЂЕНЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. Подаци о докторској дисертацији
1.1.Наслов докторске дисертације: Карактеристике локалне хране и гастрономско искуство као фактори лојалности туриста према дестинацији Западна Србија
1.2.Опис докторске дисертације (навести кратак садржај са назнаком броја страница, поглавља, слика, шема, графикана, једначина и референци) (до 500 карактера): Дисертација обухвата 19+209 страна, 601 референцу, 26 слика, 19 табела и 12 графикана. Поред Увода и Закључка, рад је подељен на четири дела: "Теоријски аспекти гастрономије и гастрономског туризма" (2 главе), "Карактеристике хране и њена веза са туризмом" (3 главе), "Гастрономско искуство, сатисфакција и лојалност туриста" (2 главе), "Емпиријско истраживање карактеристика локалне хране и гастрономског искуства као фактора лојалности туриста према дестинацији Западна Србија" (3 главе). У складу је са Правилником о докторским дисертацијама Универзитета оу Крагујевцу.
1.3.Опис предмета истраживања (до 500 карактера): Предмет истраживања је проучавање значаја карактеристика локалне хране и гастрономског искуства у креирању лојалности туриста према дестинацији Западна Србија. У савременом пословању, где се дестинације све више такмиче у привлачењу туриста, иновативност и

аутентичност у гастрономској понуди могу бити одлучујући фактори у издвајању једне дестинације од других. Кроз истраживање карактеристика локалне хране Западне Србије и њеног утицаја на гастрономско искуство, дисертација настоји да допринесе бољем разумевању улоге коју гастрономија има у развоју туристичке понуде.

1.4. Анализа испуњености полазних хипотеза:

Анализа испуњености полазних хипотеза у оквиру докторске дисертације кандидаткиње Тамаре Вујић показала је да већина постављених хипотеза потврђује претпоставке о позитивном утицају карактеристика локалне хране и гастрономског искуства на лојалност туриста према дестинацији Западна Србија. Прва хипотеза, која се односи на утицај карактеристика локалне хране на гастрономско искуство, потврђена је кроз позитивну повезаност између квалитета хране и различитих аспеката искуства туриста, попут задовољства и уживања.

Друга и трећа хипотеза, које се односе на утицај карактеристика локалне хране на задовољство и лојалност туриста, такође су потврђене. Туристи који имају позитивно искуство са локалном храном имају већи ниво задовољства и вероватније ће поново посетити дестинацију.

Четврта хипотеза, која се бави утицајем гастрономског искуства на задовољство туриста, показала је да је квалитет гастрономског доживљаја значајан фактор који утиче на њихово укупно задовољство.

Пета хипотеза, која се односи на утицај гастрономског искуства на лојалност туриста, потврђена је само делимично. Док су аспекти попут доживљаја и едукације имали позитиван утицај на лојалност, фактори као што су забава и учешће нису показали значајан утицај на понашање туриста у смислу поновних посета дестинацији.

Имајући у виду наведено, комисија сматра да су полазне хипотезе у оквиру докторске дисертације кандидаткиње Тамаре Вујић адекватно испуњене.

1.5. Анализа примењених метода истраживања:

Анализа примењених метода истраживања је спроведена коришћењем више аналитичких приступа који су омогућили дубље разумевање прикупљених података. Процес је почео дефинисањем истраживачког модела и хипотеза, који су тестирани кроз систематско прикупљање података путем анкета. Узорак истраживања је пажљиво одабран како би био репрезентативан, уз описивање демографских карактеристика испитаника.

Примењене методе укључивале су фреквенцијску анализу, која је коришћена за опис демографских карактеристика и структуре узорка. Ајтем анализа је спроведена ради процене поузданости мерних инструмената који су коришћени за мерење различитих концепата, укључујући гастрономско искуство и лојалност туриста. Корелациона анализа је омогућила испитивање односа између варијабли и идентификацију мултиколинearности.

Најзначајнији део истраживања односио се на тестирање хипотеза и проверу ефеката различитих фактора на лојалност туриста, укључујући медијацију. Мултипле регресионе анализе су коришћене за утврђивање утицаја карактеристика локалне хране на гастрономско искуство и сатисфакцију туриста. Спроведене су и медијационе анализе ради утврђивања директних и индиректних ефеката варијабли, што је омогућило дубље разумевање узрочно-последичних веза између проучаваних фактора.

Комисија сматра да је методологија примењена у оквиру докторске дисертације кандидаткиње Тамаре Вујић адекватна сходно циљевима истраживања и почетним хипотезама.

1.6. Анализа испуњености циља истраживања:

Основни циљ истраживања докторске дисертације кандидаткиње Тамаре Вујић, био је утврђивање утицаја карактеристика локалне хране и гастрономског искуства на сатисфакцију и лојалност туриста према дестинацији Западна Србија. Поред основног циља, дефинисана су три специфична циља докторске дисертације којима је додатно прецизиран основни циљ. Први

специфични циљ био је истраживање утицаја карактеристика локалне хране на гастрономско искуство туриста у Западној Србији. Други специфични циљ био је истраживање утицаја карактеристика локалне хране на сатисфакцију и лојалност туриста према дестинацији Западна Србија. Трећи специфични циљ био је истраживање утицаја гастрономског искуства на сатисфакцију и лојалност туриста према дестинацији Западна Србија. Анализом прикупљених података, потврђено је да карактеристике локалне хране значајно утичу на квалитет гастрономског искуства, што је даље утицало на задовољство туриста и њихову лојалност према дестинацији Западна Србија.

Ово истраживање је обухватило више аналитичких приступа, укључујући регресионе анализе и медијационе ефекте, како би се испитала веза између локалне хране и туристичке лојалности. Циљеви су остварени кроз потврду већине хипотеза, што указује на значај карактеристика хране у креирању позитивног гастрономског искуства и лојалности туриста према дестинацији.

Сагледавши презентоване анализе и имајући у виду представљене чињенице, комисија истиче да су полазне хипотезе докторске дисертације кандидаткиње Тамаре Вујић биле адекватно формулисане и да су циљеви истраживања у потпуности испуњени.

1.7.Анализа добијених резултата истраживања и списак објављених научних радова кандидата из докторске дисертације (аутори, наслов рада, назив часописа, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број¹, категорија):

Комисија истиче да је истраживање у докторској дисертацији кандидаткиње Тамаре Вујић под насловом "Карактеристике локалне хране и гастрономско искуство као фактори лојалности туриста према дестинацији Западна Србија " пружило значајан допринос свеобухватном сагледавању утицаја карактеристика локалне хране и гастрономског искуства на лојалност туриста.

У докторској дисертацији спроведено је емпиријско истраживање коришћењем адекватних статистичких метода, које је пружило релевантне и свеобухватне резултате. Анализа добијених података указује на низ значајних налаза који се односе на карактеристике локалне хране, гастрономско искуство, задовољство туриста и њихову лојалност према дестинацији Западна Србија:

- Истраживање је показало да карактеристике локалне хране, као што су аутентичност, квалитет састојака и традиционалан начин припреме, имају директан и значајан утицај на задовољство туриста. Туристи који су били у могућности да пробају и уживају у локалним специјалитетима окарактерисали су своје гастрономско искуство као изузетно позитивно. Ови фактори су били кључни у формирању позитивних ставова према целокупном боравку у дестинацији. Такође је утврђено да су туристи који су позитивно оцењивали локалну храну показали већи ниво задовољства не само гастрономским аспектом свог боравка, већ и другим аспектима туристичке понуде.
- Гастрономско искуство је посредовало између ставова туриста о локалној храни и њихове лојалности према дестинацији. Туристи који су имали богато и квалитетно гастрономско искуство, у којем су били у прилици да доживе аутентичне укусе и традиције Западне Србије, показали су већу спремност да се врате у дестинацију и да је препоруче другима. Позитивно гастрономско искуство је додатно допринело оснаживању осећаја привржености дестинацији, што је повећало њихову лојалност и спремност за поновни долазак. Ово указује на то да квалитетна и аутентична гастрономска понуда може бити моћан алат за изградњу лојалности туриста према дестинацији.
- У истраживању је посебно наглашено да су едукативни аспекти гастрономског искуства, као и фактор изненађења, играли значајну улогу у креирању позитивног искуства. Туристи су показали већи ниво задовољства када су били у прилици да науче нешто ново о локалној култури и гастрономији, што је допринело дубљем разумевању и повезаности са дестинацијом. Овај едукативни елемент се показао као један од кључних

¹ Уколико публикација нема DOI број уписати ISSN и ISBN

фактора који утиче на лојалност туриста. Изненађење у смислу откривања нових укуса и непознатих традиција такође је имало значајан ефекат, што указује на важност креирања искустава која пружају туристима нешто неочекивано и јединствено.

- Један од најзначајнијих налаза истраживања је да је задовољство туриста директно повезано са њиховом лојалношћу. Туристи који су били задовољни како гастрономском понудом, тако и укупним искуством у дестинацији, показали су већи ниво лојалности према дестинацији Западна Србија. Ови туристи су изразили спремност да поново посете дестинацију, али и да препоруче посету својим пријатељима и познаницима. Овај налаз наглашава важност задовољства као примарног фактора у формирању лојалности, што је од посебног значаја за даљи развој туристичке понуде.
- На основу резултата истраживања, може се закључити да је квалитетна и аутентична гастрономска понуда кључна за стварање позитивног имиџа дестинације и њену успешну промоцију. Туристи који су уживали у локалним специјалитетима чешће су делили своја искуства и препоручивали дестинацију другима, што доприноси њеном бољем позиционирању на туристичком тржишту.

Објављени научни радови кандидаткиње Тамаре Вујић, повезани са докторском дисертацијом, публиковани у међународним научним часописима су:

1. Gajić, T., Zrnić, M., **Vujić, T.**, Vujić, M. & Stojanović, Đ. (2022). Gastronomy Offer in a Function of Creation and Co-Creation of Recognized Hotel Brand – Illustrations From Hotel Crni Vrh. *Economics of Agriculture*, 69(3), 749-763. <http://dx.doi.org/10.5937/ekoPolj2203749G> (M24).
2. Živković, D., **Vujić, T.**, & Cvijanović, D. (2021). Social responsibility of agrocomplex enterprise/companies in times of crisis, *Economics of Agriculture*, 68(3), 823-838. <https://doi.org/10.5937/ekoPolj2103823Z> (M24).

Објављени научни радови кандидаткиње Тамаре Вујић, повезани са докторском дисертацијом, публиковани у националним научним часописима су:

1. **Vujić, T.**, Vujić, M., Zrnić, M., Gajić, T., & Vukolić, D. (2022). Selected quality factors in the function of creating guests' satisfaction. *Marketing*, 53(4), 276-283. DOI: [10.5937/mkng2204276V](https://doi.org/10.5937/mkng2204276V) (M51)
2. **Vujić, T.**, Vujić, M., Zrnić, M., Gajić, T., & Vukolić, D. (2022). The influence of gastronomic offer and services on the branding of hotel Divčibare. *Turističko poslovanje*, 30, 13-22. <https://doi.org/10.5937/turpos0-40569> (M52).

1.8. Оцена да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног рада кандидата у одговарајућој научној области и анализа извештаја о провери докторске дисертације на плагијаризам (до 1000 карактера):

Детаљним прегледом текста докторске дисертације и релевантне литературе, можемо закључити да је докторска дисертација „Карактеристике локалне хране и гастрономско искуство као фактори лојалности туриста према дестинацији Западна Србија” оригинално научно дело кандидаткиње Тамаре Вујић.

Приликом израде докторске дисертације поштована су академска правила цитирања и навођења извора, као и ауторска права приликом коришћења слика тако што су јасно назначени извори из којих су исте преузете. На Универзитету у Крагујевцу, на основу Правилника о поступку провере на плагијаризам докторских дисертација, извршена је провера на плагијаризам докторске дисертације „Карактеристике локалне хране и гастрономско искуство као фактори лојалности туриста према дестинацији Западна Србија”. Извештај о провери докторске дисертације на плагијаризам указује да је укупно подударање текста 5% и да подударање по појединачном извору није веће од 1%, осим за подударање текста од 2% које се односи на конструкције текста у почетном делу докторске дисертације које је повезано са Извештајем комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације и испуњености услова кандидата и ментора, као и последица цитата, личних имена, библиографских података о

коришћеној литератури и појединих конструкција које су општеприхваћени склопови речи приликом навођења, тзв. општих места и података. Нема подударана која би указала на плагијаризам.

1.9. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у одређеној научној области:

Значај и допринос докторске дисертације кандидаткиње Тамаре Вујић огледа се у више аспеката, посебно у контексту актуелног стања у научној области гастрономског туризма. Истраживање нуди нове увиде у улогу карактеристика локалне хране у обликовању гастрономског искуства, као и њихов утицај на задовољство и лојалност туриста према туристичкој дестинацији. Ови налази значајно доприносе постојећем истраживању, нарочито у области туризма у Републици Србији, где је гастрономско искуство све више препознато као кључни елемент туристичке понуде.

Истраживање је важно јер попуњава празнину у емпиријским студијама које повезују гастрономију са лојалношћу туриста. Ова дисертација доприноси разумевању како аутентична локална храна, њен квалитет, и едукативни аспект могу утицати на перцепцију туриста, што има директне импликације на будуће стратегије развоја туристичких дестинација.

Поред тога, истраживање има практичне импликације за туристичке дестинације које могу искористити ове увиде за побољшање своје гастрономске понуде и развој јединствених туристичких искустава која промовишу дугорочну лојалност посетилаца.

1.10. Оцена испуњености услова за одбрану докторске дисертације у складу са студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):

Докторска дисертација под насловом "Карактеристике локалне хране и гастрономско искуство као фактори лојалности туриста према дестинацији Западна Србија" кандидаткиње Тамаре Вујић, урађена је под менторством др Тамаре Гајић, вишег научног сарадника на Географском институту "Јован Цвијић" Српске академије наука и уметности (САНУ), у области Друштвених наука – географија. Комисија оцењује да докторска дисертација испуњава све дефинисане захтеве у погледу структуре, садржаја, обима, квалитета и резултата истраживања у односу на тему која је пријављена и одобрена. Избор релевантне научне литературе и метода примерених економским наукама, одговара дефинисаном истраживачком предмету и циљевима истраживања. Садржај дисертације, структуриран у четири логички повезана дела, примерен је предмету, циљевима и истраживачким хипотезама. Тестирањем, анализом и критичким вредновањем постављених хипотеза, изведени су релевантни научни и практични закључци.

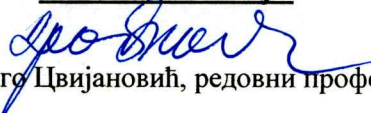
Услов за одбрану докторске дисертације прописан Правилником о пријави, изради и одбрани докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу, а који се односи на публикавање најмање једног рада који је повезан са садржајем докторске дисертације, у којем је кандидат први аутор и који је објављен у научном часопису категорије М21-24 или М51, је испуњен:

1. **Vujić, T., Vujić, M., Zrnić, M., Gajić, T., & Vukolić, D. (2022). Selected quality factors in the function of creating guests' satisfaction. Marketing, 53(4), 276-283. DOI: [10.5937/mkng2204276V](https://doi.org/10.5937/mkng2204276V) (M51)**

1. ЗАКЉУЧАК

На основу анализе докторске дисертације и приложене документације Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације под насловом „ **Карактеристике локалне хране и гастрономско искуство као фактори лојалности туриста према дестинацији Западна Србија**”, кандидата **Тамаре Вујић**, предлаже надлежним стручним органима да се докторска дисертација прихвати и да се одобри њена одбрана.

Чланови комисије:

Др Драго Цвијановић, редовни професор
Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој
Бањи, Универзитет у Крагујевцу

Научна област: Економске науке
Ужа научна област: Менаџмент и пословање

Председник комисије

др Снежана Милићевић, редовни професор
Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој
Бањи, Универзитет у Крагујевцу

Научна област: Економске науке
Ужа научна област: Пословна економија

Члан комисије

др Славољуб Вујовић, Научни саветник
Институт друштвених наука Београд

Научна област: Економске науке
Ужа научна област: Економика туризма

Члан комисије